

Spoldesinfektor och diskdesinfektor – kvalitetssäkring

Förändringar sedan föregående version

Förlängd giltighetstid samt uppdatering av länkar i dokumentet.

Bakgrund, syfte och mål

Gods och instrument som är avsedda för flergångsbruk skall rengöras och desinfekteras efter användning. Desinfektion med fuktig värme är den mest effektiva, ekonomiska och miljövänliga metoden att avdöda mikroorganismer och förhindra smittspridning. För det ändamålet används spol- och diskdesinfektorer. Dessa klassificeras som medicintekniska produkter och omges av ett antal lagar och regler.

Syftet med denna rutin är att beskriva hur kvalitetssäkring av spol- och diskdesinfektorer ska dokumenteras. Det är en komplettering till Vårdhandbokens kapitel [Desinfektionsapparat](#).

Arbetsbeskrivning

Loggbok/Dokumentation

Vid varje spol- och diskdesinfektor skall det finnas en loggbok/pärm märkt "Kvalitetssäkring av desinfektor".

Innehåll

- Bruksanvisning/instruktionsbok
- Checklista för daglig kontroll av spol-och diskdesinfektor
- Avvikelseberättelse. Vid felanmälan dokumentera eventuella felkoder samt tidpunkt och signatur
- Produktinformation om de disk- och sköljmedel som används
- Namn på enhetens huvudansvarig/medansvarig, exempelvis för att de dagliga kontrollerna/underhållet utförs
- Kontaktuppgifter till ansvarig för årligt förebyggande underhåll

- Dokumentation/protokoll av service- och reparationsarbete samt årligt förebyggande underhåll.
- Valideringsdokumentation/installationsdokument utfärdat av leverantör.

Dokumentation som inkommer i dataformat, och som inte bedöms behöva finnas utskrivet i pappersform i direkt anslutning till desinfektorn, sparas i datafilsmappar på respektive enhet. I dessa fall är det viktigt att det tydligt framgår i loggbok var information kan hittas. Dokumentationen används som underlag vid kontakt med teknisk enhet.

Daglig kontroll

Med daglig kontroll avses kontroll de dagar som verksamhet pågår på enheten. Den checklista som ska ingå i loggboken kan utformas enligt förslag i följande bilagor:

- Bilaga 1. [Checklista- Daglig kontroll av spoldesinfektor](#)
- Bilaga 2. [Checklista- Daglig kontroll av diskdesinfektor](#)
- Bilaga 3. [Avvikelseberättelse för spol- och diskdesinfektorer](#)

Om spol- och diskdesinfektor är oanvända mer än en vecka:

- Kör ett standardprogram utan gods en gång/vecka.
- Åtgärden ska dokumenteras och signeras i maskinernas checklista.

Ansvar

Verksamhetschef ansvarar för att:

- Denna rutin är känd och följs av alla medarbetare.
- All personal som använder desinfektorer får utbildning avseende skötsel, tillåten godstyp, korrekt lastning samt hur godset ska hanteras före och efter rengörings- och desinfektionsprocessen.
- Dagliga kontroller av spol- och diskdesinfektorer utförs.
- Förebyggande underhåll och upprepad processkontroll utförs regelbundet, minst en gång per år samt efter ingrepp som påverkar rengörings- eller desinfektionsförmågan. Vid nyinstallation ska tre valideringstester utföras innan maskinen kan tas i bruk. Det innefattar installationskontroll, funktionskontroll och processkontroll.
- Skriftliga anvisningar för användningen och skötseln av desinfektorerna finns.

- loggbok finns till varje maskin.

Eventuella avsteg rapporteras i [MedControlPro](#).

För ytterligare information gällande spol- och diskdesinfektorer

Läs avsnittet [Desinfektionsapparat](#) i Vårdhandboken

Komplettering till Vårdhandbokens text

- Rostigt gods uppnår inte avsedd renhetsgrad. Rostigt gods får aldrig lastas i maskinen eftersom rost kan överföras mellan instrument och maskin.
- Porösa material såsom textilier, disktrasor, städmaterial, tvättsvampar och skumplast får aldrig processas i maskinen. De uppnår inte avsedd renhetsgrad, värmebelastningen blir felaktig. Poröst material kan också skada maskinen.
- Avlägsna eventuell tejp från godset som ska diskas.
- Ju längre tid det tar innan smutsat gods rengörs, desto svårare blir det att rengöra. Diska ofta!
- Om godset inte blir rent blir det heller inte desinfekterat. Det är ytan som ska desinfekteras och när smutsen avlägsnats kan desinfektionen genomföras.
- Har exempelvis skålar vänts fel under processen och fyllts med vatten ska allt gods i maskinen diskas om.

Käll- och litteraturförteckning

[AFS 2023:10. Risker i arbetsmiljön. Stockholm. Arbetsmiljöverket](#)

[Processer för rengöring, desinfektion och sterilisering: validering och rutinkontroll inom svensk vård och omsorg \(SIS-TR 46:2014\). Stockholm: Swedish Standards Institute \(SIS\); 2014.](#)

[SFS 2017:30, Hälso- och sjukvårdslagen \(HSL\).](#)

[SOSFS 2011:9, Socialstyrelsens föreskrifter om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.](#)

[SOSFS 2008:1, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om användning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvården.](#)

[SS-EN 15883:2009 Disk- och spoldesinfektorer. Krav och provningsmetoder för Spol- och diskdesinfektorer.](#)

[Vårdhandboken, Desinfektionsapparat](#)

[Vårdhandboken. Medicintekniska produkter med specificerad mikrobiell renhet](#)

[Vårdhygien - Legionella](#)

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Therese Mård, (thete), Hygiensjuksköterska

Godkänd av: Annette Trengre Jarlshammar, (anntr2),
Utvecklingschef

Dokument-ID: SKAS9729-602154698-17

Version: 8.0

Giltig från: 2026-04-17

Giltig till: 2028-04-17